

Renowacja polskiego cmentarza w Gumbie na Wileńszczyźnie - 2014

Gumba - Cmentarzyk ofiar pacyfikacji. 9 kwietnia 1944 r. Niemcy dokonali krwawej pacyfikacji położonych w Puszczy Rudnickiej wsi **Gajdzie i Gumba**. Zginęło około 50 osób. Przed wojną Gajdzie były niewielką wsią w Puszczy Rudnickiej. Działała tam polska szkoła. We wsi Gajdzie mieszkały 4 rodziny: **Bronisława Godlijewskiego, Romualda Godlijewskiego, Feliksa Godlijewskiego**, razem 15 osób. 8 kwietnia 1944 r. do Kiedarańc przybył pociąg pancerny z żołnierzami z Jaszun i dwiema tankietkami. 9 kwietnia pociąg pancerny, stojący w Gudelkach wspierał atak i ostrzeliwał puszcę. Żołnierze niemieccy i litewscy wyruszyli do położonej w Puszczy Rudnickiej wsi. Okrążyli Gajdzie, zebrali wszystkich ludzi, przeważnie kobiety i dzieci, zapędzili do stodoły. Wszystkich rozstrzelali z karabinów maszynowych. Następnie w Gumbiach na folwarku Bożerana (przedwojennego adwokata z Lidy), Niemcy zamordowali wszystkich mieszkańców, zdołał zbiec tylko Stanisław Bogdan z córką Jadwigą. Folwark natomiast puszczono z dymem. 10 kwietnia 1944r. Niemcy spacyfikowali wieś Kiernowo. We wsi Niemcy zabili 4 osoby, większość - z rodziny Szostaków. Historię tragedii wsi Gajdzie, upamiętnieniem poległych ludzi zainteresował się samorząd sołecznicki oraz Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa.

Źródło: <http://soleczniki.pl/solecznickie-nekropolie>

Stowarzyszenie Odra-Niemen wraz z przyjaciółmi z Polski i Litwy miała zaszczyt pracować przy renowacji tego miejsca. Wspólnymi siłami ocaliliśmy od zapomnienia kolejne polskie miejsce:

- Członkowie Grupy Edukacyjno-Historycznej „Młot”, Wrocław
- Członkowie Stowarzyszenia Odra-Niemen, Oddział Wielkopolski, Poznań
- Członkowie i wolontariusze Stowarzyszenia Odra-Niemen, Wrocław
- Członkowie Stowarzyszenia Patriotyczny Głogów
- Członkowie Teatru Mglistych Fajczarni Fabuł i Bajek, Wrocław
- Członkowie Wileńskiej Młodzieży Patriotycznej, Wilno
- Zadanie wspierał organizacyjnie Samorząd Rejonu Sołecznickiego, Wydział Kultury Samorządu, Szkoła im. Elizy Orzeszkowej w Białej Wace i wielu wspomniałych Polaków tej ziemi.